

FAHRİ DİLMAÇ YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ

Salim Nizam

■ Burası Gönen Hastanesi Fahri Dilmaç Yoğun Bakım Ünitesi. Tabela-
da böyle yazıyordu merdivenlerden koşup yoğun bakım ünitesinin
önüne geldiğimde. Kapı önünde gözü yaşlı hasta yakınları, babamın
akrabaları ve birkaç tanıdık bekliyordu. Buradakilerin gözlerinde bir
telaş bir endişe büyürken bir korku siniyordu gözbebeklerine. Haya-
ta tutunmak ya da daldan kopmak vardı burada. Gözü yaşlı ana, baba,
oğul ve kız. Gözyaşıyla ortak oluyor acılarımız, yakınlaşmalarımız.

“Daha önce neden telefon etmedin?” diyorum, sandalyede eğreti otu-
ran büyük ablama. Ağlayarak bakıyor yüzüme ve ağlayarak yanıtlı-
yor sorumu: “Okuldaydın”

Kelimeler anlaşılmas çıkıyor ağzından, cümleler kesik ve devrik.
Eniştem yanında elini tutmuş ablamın, teselli etmeye çalışıyor bes-
belli. Birden ablamın parmağında babamın yeşil taşlı yüzüğünü fark
ediyorum.

Fark ettiğimi fark ettiğinde, daha da ağlamaya başlıyor ablam. Mis
kokan, gül suyu kokan, babamız kokan yeşil taşlı yüzüğe her bakı-
şında.

“İçeriden yolladılar diyor ablam. Az önce saati de geldi.”

Abdest alırken ve her gece yatarken sürekli kolundan çıkardığı *Casio*
marka saati ablamın avuçları arasında yetim kalmış.

Hıçkırıklara boğuluyor ablam ve birdenbire bayılıyor. Halam hemen
limon kolonyası çıkarıyor çantasından. Bana her zaman hastaneleri
çağırıştıran, seksen derece limon kolonyası. Başına toplanan kadın-
lar ablamın burnuna kolonya koklatıp bileklerini ovuyorlar. Nöbetçi
hemşireyi çağırıyorlar sonra. Bir süre sonra içini çeke çeke kendine
gelmeye çalışıyor ablam. O an karşı duvardaki aileyi fark ediyorum.
Başında ekose desenli eşarbyla orta yaşta bir anne ve yanındaki genç

kızı. Kız çok zayıf, kibar, camgöbeği mavisi bir palto var üzerinde. Gözü yaşlı her ikisinin de. Bir müddet sonra ziyarete gelen komşularının sorularını yanıtlarken duyuyorum kadının ağzından olup bitenleri. Kocasını bu sabah avda vurulmuş. Kazaylaymış. Israrla belirtiyordu kadıncağız kaza olduğunu. Çok yakından ateşlendiği için tüfek, her yeri saçma içindeymiş kocasının. Hasta, yeni ameliyattan çıkmış, bağırsakları ve midesi delik deşikmiş.

“Geçmiş olsun.” diyorum kadına. Gözü yaşlı bakıyor bana. Acısına ortak olduğum için ağlamasının dozajını daha da arttırıyor. Utanıyor az sonra ağlamaktan, gözyaşlarını siliyor ve “Çok sağ olun.” diyor ince, boğuk, kısık bir sesle. Kızı daha dirayetli duruyor yanında ama yanıldığımı anlıyorum az sonra dokunsan yıkılacak.

Komşuları koşuyor hep. Avcı arkadaşları. İnşaattan çalışma arkadaşları. Patronu da geliyor gece. Moral veriyor aileye.

Yemek saatinde bir gürültü kopuyor hastane koridorlarında. Herkes hastasına tabldotlarla yiyecek alıyor. Yemek görevlisi kadın elindeki listesine bakıyor ve “Sizin hastanıza yok.” diyor bana. Kocasını vurulan kadına da tabldot verilmiyor. Serumlar yeterliymiş. Az sonra refakatçilerin de yemekleri dağıtılıyor. Hasta yemeklerinden daha iyi görünüyor en azından.

Burası Fahri Dilmaç Yoğun Bakım Ünitesi. Burada sessizlikle demlenir duvar saati, içerde zikzaklar çizer gece boyu EKG cihazı, yaşama dair bir umut olur solunum cihazı. Burada babamın hayatının berisi ve ötesi. Ne ablam ne eniştem ne de ben yerimizden kıpırdayabiliyoruz. “Sen de yemek alsaydın.” diyorum ablama. “Yemek mi tutuyor beni?” diyor bana. “Geç oldu git eve uyu!” diyorum, oralı bile olmuyor. Çok sonra, “Babam içerdeyken nasıl giderim?” diyor.

İkna edemiyorum ablamı. İkna edemiyor karşı banktaki kadın da kızını. Gece ilerliyor. Gece sessizleşiyor. Koridorlar kimsesizleşiyor. Gözlerde uykusuzluk, gözlerde ağlanmışlık ve çaresizlik.

Göğüs hastalıkları kliniğinde, koridorun sonunda, zar zor yürüyen ihtiyar bir baba ve onu gece boyu tuvalete taşıyan oğlu takılıyor gözüme. Babasını odasına götürdükten sonra yanıma geliyor oğlu. Kitabımdan başımı kaldırıyorum. Elindeki bir bardak çayı bana uzatıyor. Odasında demlemiş. Yalnız içilmiyormuş. Biriyle konuşmak istediği belli. Çok sıkılmış görünüyor zavallı. Yozgatlıymışlar. İki haftadır, hastanede kalıyorlarmış. Burada bir inşaatta işçiymiş adam. Babasının yanında refakatçi kalıyormuş. İnşaata da gidememiş çoktandır. Belki de parası kalmamıştır cebinde, diye içimden geçiriyorum. “Bir isteğin var mı benden?” diye soruyorum. Elinde çay bardağıyla giderken, geri dönüp bakıyor bana. “Yok kurban.” diyor sadece. Belki de hâlini arz etmek istemiyor.

“Babam da içeride...” diyor yanıma yaklaşan, yüzüme gülümseyen takkeli adam. Ellili yaşlarda, bıyıklı, baklavacı süveteri var üstünde. “Babam bir haftadır, içerde yatıyor.” diyor gözümün, yüreğimin ta içine bakarak. “Babamın ciğerleri bitmiş.” diyor ve ekliyor: “Babam son demlerinde.” Yarasını deşmiş

gibi, yarası depreşmiş gibi ablam daha çok hıçkırmaya başlıyor. “Ölümünü bekliyoruz artık babamın. Ha bugün ha yarın...” diyor. Biraz da bıkkınlık var yüzünde, satır aralarından anladığım kadarıyla. Karşı bankın üzerine battaniye sererken izliyorum onu. Kıvrılıp yatıp üzerine de bir battaniye örtünce anlıyorum. Günlerdir hastanede yatmaktan bıkmış. Hastasından ümidi kestiği belli. “Ölse de gitsek!” der gibi tüm telaşı. Kapının girişinde uyuklayan anne ve kıza bakıyorum, gözleri ağlamaktan şişmiş, kanlanmış ve uykusuzluktan tükenmiş.

Ablamı gitmeye ikna edemiyor eniştem. Az sonra halamla eniştem eve gidiyorlar. “Sabah erken gelirim.” diyor eniştem giderken.

Ablama bakıyorum. Yorgun ve bitkin; köklerini sel suları açıkta bırakmış, yan yatmış bir çınar ağacı gibi takatsız.

Sabah ezanı doluyor hastaneye. Bir telaş bir hareketlilik başlıyor az sonra. Tabldot sesi, çatal kaşık sesi geliyor koridorlardan. Birkaç hasta inltisi ekleniyor buna. Koridorlar havasız kalmış belli, nefes alamıyorum, bir pencereye koşuyorum. Hareketlilik gün boyu devam ediyor, nöbet değişim saati, doktorlar, hemşireler ve memurlar değişiyor.

“Babamın kalp doktoru...” diyor ablam. Kısa boylu, kıvrıcık saçlı, boynunda stetoskop takılı beyaz önlüklü kadını göstererek. Konuşmak için yerimden doğrulurken. Kolumu tutuyor. Belli ki içeri girip son durumunu kontrol etmesini bekliyor.

Doktor hanımın önüne geçiyorum kapıda. Açıklama yapmasını bekliyorum ondan.

“Durumu hâlâ kritik.” diyor. Solunum cihazına bağladık. Kalbi çok zayıf ve yorgun. Kalp kapakçığı kaçırıyor, büyüme de var üstelik. Allah’tan ümit kesilmez ama yine de siz her şeye hazırlıklı olun.” diyor. Sağ gözümünden bir damlayı tutamıyorum, doktor hanım da fark ediyor belki ve yanında ağladığım için utanıyorum.

Ablam çığlık çığlığa, feryada başlıyor. Onu teselli etmek yine enişteme düşüyor. Yeni gelmiş zavallı. Birkaç saatlik uykusuyla. Telefonum çalıyor. Müfit abim arıyor. Babamın rahatsızlığını duymuş belli. Onu soruyor.

“Gizleme benden açık konuş!” diyor. Kurmay subay adam, her şeyi kesin ve ayrıntılı istiyor.

“Nefes alamıyor, kalp kapakçığı kaçırıyor.” diyebiliyorum ancak. Sonra da boğazımda kontrol edemediğim bir hıçkırık.

“Hemen geliyorum!” diyor bana.

“Gelmene gerek yok. Ta Antalya’dan buraya...” diyorum kendimi toparlayarak. Sonra da içim yine rahat etmiyor. Ne de olsa yeğeni... Ya amcasına bir şey olur da göremezse diye, “Sen bilirsin.” diyorum.

Yoğun bakım ünitesinin önünde bir hareketlilik başlıyor, bir çılgılık. Günlerdir ölümü beklenen ciğerleri bittiği söylenen ihtiyar adam ölmüş. Başsağlığı dilekleri başlıyor herkeste ve teselli edişler.

Az sonra telefonda küçük ablam. Bursa'dan garaja gelmiş. Onu almamı istiyor benden. Telefon trafiği dinmiyor. Eş dost durum yoklamasında.

Ara sıra eve gidip geliyorum. Büyük ablamı zor ikna ediyoruz. Eniştem: "Hastane durumu bu, ne kadar yatacağı belli olmaz, kendimizi çok fazla yıpratmamamız için sırayla nöbet tutmalıyız." diyor. Mantıklı geliyor herkese. Bu defa küçük ablam kalıyor tek. Anlaşıyoruz akşama kadar.

Dünden beri ağzımıza bir şey koymamış olmamıza rağmen kahvaltı sofrasında iştahsızız. Anneme hiç belli etmiyoruz. Söylemiyoruz babamızın durumunu. Hep bir ağızdan anlaşıyoruz. Neşeli görünmeye çalışıyoruz. Tansiyonu çıksın istemiyoruz annemin. O da yaşlı artık, yetmiş sekizinde. Babamızın, klinikte yattığını sanacak uzun süre.

Ara sıra eve gidip geliyorum. Akşam kapı zili çalıyor, konu komşu eve dolmuş. Annem onlarla oyalanıyor. İyi de oluyor aslında. Neşesi yerinde. Babamın her zamanki basit rahatsızlıklarından sanıyor; acile gidip, birkaç bir iğneyle ve oksijen vererek atlattığımız.

Bu kez uzun kalıyor babam hastanede. "Yoksa bana söylemiyor musunuz?" diyor annem. Şüpheleniyor gibi bizden. "Bayram değil, seyran değil!" diyor. Müfit abimin Antalya'dan gelişine şaşırıyor. Küçük ablam da Bursa'dan gelince önemli bir şey olduğunu sezer gibi oluyor. Bir annelik önsezisi bu, hepimizin yüzünü okumaya çalışıyor. Belli etmiyoruz.

Müfit abim hastaneye gitmek istiyor. Yoğun bakım ünitesine almadıklarını söylüyoruz. Ama kendi gözüyle görmek için hastaneye gitmek istiyor. Engel olmuyoruz. Birlikte hastaneye gidiyoruz.

Yoğun bakımdaki tüfekte vurulmuş adamın oğlu gelmiş. Uzun boylu, kısa saçlı, yakışıklı. Bilecik'te askermiş. Asker olduğu her hâlden belli zaten. Birkaç günlüğüne izin alabilmiş ancak.

Müfit abim, eniştem ve ablamlar bir süre hastanede kalıyorlar. İçeri alınmasalar da destek olmak istediklerini göstermek ister gibi. "Eve gidin!" diyorum, dinlemiyorlar. Daha çok kalmak istiyorlar. Enişteme kaş göz işareti yapıyorum az sonra. Eniştem durumu anlıyor. Hepsini toparlayıp eve götürüyor.

Koridorlar yine sessizleşince Bahtiyar'la sohbet ediyoruz. İyi niyetli, açık sözlü, mert bir çocuk. Askerlik üzerine de konuşuyoruz biraz. Yoldan geldiği için uykusuz görünüyor, ara sıra gözleri kapanıyor. Yoğun bakım ünitesinin kapısı açılıyor. Sağlık memuru kapıda:

"Sevim Dağcı'nın yakını gelsin!" diyor.

Önce bunun bir kadın ismi olduğunu sanıyorum. Sonradan öğrendiğime göre Bulgaristan'da Sevim adı yaygınmış ve erkeklere çok fazla verilirmiş.

Karşıda genellikle hasta yakınlarının kaldığı küçük odadan bir kadın fırlıyor dışarı. Çemberini düzeltiyor. Uykudan yeni uyanmış belli ki. Gözleri kan çanağı. Oğluna da başıyla işaret ediyor. Birlikte içeri giriyorlar. Babamdan henüz ses yok. Rüzgâr çıkmış belli, pencereye çam dalları vuruyor ve ay yükseliyor.

Kitaplarımı dalıyorum. Yanımda getirdiğim Anton Çehov hikâyelerine. *Memurun Ölümü*'nü okuyorum. Trajik bir durum. Üzülüyorum.

Bahtiyar yanıma geliyor az sonra. "Baban nasıl?" diyorum.

"Kendinde değil, altını bağladık." diyor ve ağlıyor.

Bir defa daha içeri girmek için zorluyorum kendimi. Sağlık memuru bir kez daha durduruyor beni. "Hastanızın enfeksiyon kapmaması için girmemeniz yararınıza." diyor. Hak veriyorum aslında ama içimde sabırsız garip bir kuş gece boyunca pır pır.

Gece yarısı elinde serum şişesiyle orta yaştan bir kadın dolaşüyor koridorda. Tuhafıma gidiyor önce. Yanıma yaklaşıyor. Çoktandır benimle konuşmak istiyormuş. Sürekli kitap okuduğum için yanıma yaklaşamıyormuş. "Sen öğretmensin galiba." diyor. "Nereden anladın?" diyorum. "Sabahlara kadar kitap okuyorsun da ondan." diyor. Söylenecek söz yok, haklı kadın. Bir saate yakın kadının hayat hikâyesini dinliyorum. Hasanbey köyünde oturuyormuş, pazarcılık yapıyormuş, dağlarda labada topluyormuş ve topladıklarını her salı pazara getiriyormuş. Evinde bakmak için yaşlı bir hasta da aradığını söylüyor, elindeki serum şişesini kaldırmış giderken.

Yine Anton Çehov hikâyelerine dalıyorum. Kısa hikâyeler, beğenerek okuyorum. Bazen ironik buluyorum onları. Babam hastaneden çıktığında, *Vişne Bahçesi*'ni tiyatrodan izlemek istiyorum bir kere daha. Hatırlıyorum da babam Bursa'da çalışırken, halam da vardı. Üçümüz gitmiştik bu tiyatroya. Heykel'de daha dün gibi anımsadığım Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu'na.

Sabah ezanı garip bölüyor geceyi. Babam yine duymadı besbelli. "Fahri Dilmaç Yoğun Bakım Ünitesi"nin kapısı açılıyor az sonra. Nöbetçi sağlık memuru bana bakıyor. Durumu hemen anlıyorum. Anton Çehov hikâyelerine bir damla göz yaşım düşüyor. Ayraç elimden kayıyor. Rastgele kapatıyorum kitabı. Babam ölmüş.